



VÅRA SKOGAR

Medborgarnas ställningstagande för skogarna

uppdaterat 29.11.2019 (urspr. 27.10.2018)

Vi medborgare känner oro för de ständigt ökande skogsavverkningarna som pågår i Finland och som allvarligt utarmar den biologiska mångfalden i våra skogar och förorsakar psykisk ohälsa. De omfattande kalavverkningarna och därtill hörande markberedning förhindrar samexistens av olika former av skogsanvändning och skadar vattendragen. Vi förhåller oss kritiskt till nuvarande skogspolitik. Vi vill se en förändring i hur användningen av skogarna planeras. Skogen är mycket mer än bara ett förråd av råvaror. Genom att koncentrera sig på att realisera träråvaran till pengar går man miste om andra viktiga resurser som skogen erbjuder. Finlands skogspolitik skall inte stöda en affärsmodell som styr utvecklingen mot produktion av exportvaror med kort livstid och lågt förädlingsvärde.

Överallt i världen är skogen en förutsättning för växters, djurs och människors existens. Finland lever av skogen, inte enbart av träden, cellulosan och biomassan – skogarna renar luften och vattnet samt producerar syre och bördig mark. Hur skogarna används är av central betydelse när det gäller att uppnå klimatmålen. Finlands skogar förser oss även med viktiga utflykts-, motions- och naturupplevelser samt med svamp, bär och andra råvaror. För att en mångsidig användning av skogen skall vara hållbar och för att skyddet av skog skall kunna ökas förutsätts stora förändringar i skogsbrukets principer och planering. Det här är en krävande process, men den måste genomföras för att vi ska kunna slå vakt om biodiversiteten, kunna skydda skogarna för olika hot och öka allas möjligheter att må väl av och i naturen.

Ställningstagandets målsättningar

Målet för medborgarnas ställningstagande är att finna vägar till förändring via skydd av skog, skogsvård, politik och lagstiftning. Enligt grundlagens 20 § (11.6.1999/731) bär alla ett ansvar för naturen, dess mångfald, miljön och kulturarvet.

1) Att trygga den biologiska mångfalden och skydda ekosystemen

Att trygga den biologiska mångfalden och skydda ekosystemen skall vara det första kriteriet för allt beslutsfattande och all verksamhet. Finland bör följa FN:s konvention om biologisk mångfald (SopS 78/1994) och biodiversitetskonventionen (CBD) samt genom att utöka resurserna och påskynda åtgärdsprogrammen stärka uppnåendet av målen i dessa strategier.

- För den biologiska mångfalden innehar skogarna en nyckelposition. Det centrala inom skogsskyddet är det nätverk skyddsområdena bildar. Av skogarna skall minst 17 % av alla naturtyper skyddas. Alla gamla skogar vars trädbestånd är äldre än 140 år bör bevaras. Vidsträckta och enhetliga skogsområden samt skogsområdenas anknytning till varandra skall tryggas.
- METSO -programmets fortsättning, utsträckning och tillräckliga finansiering bör tryggas. Kriterierna skall granskas så att målen uppnås i södra Finland och hela programmet bör utvidgas så att det blir riksomfattande.
- Natura 2000 – områdena skall inventeras. Utan noggrann information försummas områden som behöver skyddas och detta ökar risken för att de försvinner i samband med skogsbruksåtgärder.
- Tillståndet i skogarnas livsmiljöer förbättras genom återställande av 15 % av de förstörda eller försvagade livsmiljöerna.

2) Ett ekologiskt och klimatomåligt hållbart skogsbruk

- För att trygga skogsnaturens mångfald behövs det förutom skyddsområden även förändringar inom skogsbruket.
- I ekonomiskogarna skall de enligt skogslagen särskilt viktiga livsmiljöerna kartläggas och skyddas. Att lagen efterföljs bör bevakas noggrannare.
- Kontinuitetsskogsbruk skall tas i bruk med särskild hänsyn till naturvärdena. Ett statligt system som sporrar till en övergång till kontinuitetsskogsbruk bör utvecklas och skogsfackmännen vidareutbildas.
- Antalet kalhyggen bör minskas betydligt och hastigt. Kalhyggen bör tillåtas endast på små ytor eller av särskilda orsaker, såsom vid angrepp av rotröta i skogar med endast ett träslag.
- Finlands skogar och myrmarker skall bevaras som kolsänka och kollager genom att avverkningsmålen minskas och avskogningen helt upphör. Naturens sänkor och reservoarer för växthusgaser skall skyddas och utökas (Parisavtalet, artikel 5:1). Av Finlands skogar består en fjärdedel av skogsmyrmarker som för att dämpa klimatförändringen och stoppa utsläppsökningen bör bevaras som skogar.
- Statsstöden för istandsättning av diken, skogsplantering på kalytor och skötsel av ungskog bör upphöra. Stöden bör riktas på ekologiska grunder samt med hänsyn till både klimat och vattendrag.
- Energivirkesavverkningen bör regleras. Att samla massiv stock, döda trån och stubbar från avverkningar till energi bör upphöra helt.
- Finansieringen av restaurering av myrar bör utökas. Dikade myrar med svag produktion bör systematiskt återställas.

- Hoten mot rödlistade skogsfåglar och andra skogsarter bör avvärjas. Avverkningar under fåglarnas häckningstid bör inte tillåtas.
- Olika aktörers behov och intressen bör beaktas vid planeringen av skogens användning både på statsägd och privat mark. Dialogen mellan skogsägare, medborgargrupper och skogsexperter bör stödas i syfte att förhindra att skogslandskapet splittras och därmed stärka skogsekosystemens kontinuitet. Genom dialog ökar förtroendet och samarbetet för allas bästa.
- Fortstyrelsens samhälleliga förpliktelser bör ändras genom lagstiftning. Våra gemensamma skogar skall skötas på ett ansvarsfullt sätt och med användande av metoderna för kontinuerligt skogsbruk. Forststyrelsens resultatmål bör justeras så att det blir rimligt.

3) Förnyande av skogslagsstiftningen

- Skogslagsstiftningen skall uppmuntra till kalhyggesfria skogsbruksmetoder.
- Skogslagen bör inte som småtytor definiera särskilt viktiga livsmiljöer.
- I skogslagen bör inskrivas medborgarnas rätt att söka rättelse.
- Naturskyddslagen innehåller möjlighet till undantag beträffande störande av fåglar under häckningstiden mellan april och juli. Undantag som ger utrymme för tolkning bör avlägsnas.
- Skogscentralernas myndighetsuppdrag överförs på statens miljömyndigheter.

Vi inbjuder alla vänner av skogen, medborgare, medborgarorganisationer, skogsexperter, skogsägare, politiska beslutsfattare och aktörer i ekonomi- och finansvärlden att befrämja en hållbar skogspolitik genom att förbinda sig till dessa förnyelser och målsättningar.

Salo S:t Bertils, 29.11.2019

Arbetsgruppen VÅRA SKOGAR

c/o Eeva-Stiina Lönnemo p. 050 5238259

<http://meidanmetsamme.org> -> På svenska #meidänmetsämme @MMetsämme
www.kohtuusliike.fi

Hänvisningar:

WWF Finlands Vision för skogen 2025 <https://wwf.fi/alueet/suomi/suomen-metsat/metsavisio>

Finlands Naturskyddsförbunds målsättningar gällande skogen 2018-2030 <https://www.sll.fi/mita-me-teemme/metsat/metsatavoitteemme/>

Medborgarinitiativet ”Förpassa kalhyggen till historien” (Avohakkuut historiaan, 17.5.2018)
<http://avohakkuuthistoriaan.fi/>

Deklarationen (24.3.2017) av 68 forskare om följderna av skogsbruksplanerna i Finland
<http://www.bios.fi/julkilausuma/julkilausuma240317.pdf>

Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestäväen käytön strategia ja toimintaohjelma, Luonnon puolesta – ihmisen hyväksi sekä väliarviointi 2016
http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79871/YMra_14_2017.pdf

Kansallinen biodiversiteettiohjelma ja Aichi-Tavoitteet
<https://www.luonnontila.fi/toimintaohjelma/biodiversiteettisopimus/aichi-tavoitteet>

Parisavtalet <https://www.finlex.fi/sv/esitykset/he/2016/20160200.pdf>

Finlands klimatpanel <http://www.ilmastopaneeli.fi/news/93/77/Ilmastopaneeli-Suomen-on-kiristettava-paastovahennystavoitteitaan-Pariisin-sopimuksen-toteuttamiseksi/d,News/>
<http://www.ilmastopaneeli.fi/news/101/77/Suomen-ilmastopolitiikalle-lisaa-kunnianhimoa-1-5-asteen-tavoitteseen-Suomen-Ilmastopaneelin-seminaari-9-11-2018/d,News/>

Forskningsenheten BIOS <http://bios.fi/suomen-ilmastopolitiikka-kriisissa/>

Finlands naturpanels och verkstadens IBC-Carbon sammanfattning 11.6.2018
[http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Hallituksen_on_kiireesti_toimittava_luon\(47051\)](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Hallituksen_on_kiireesti_toimittava_luon(47051))

Klimatsmart skogsvård i skogsmyrar 2018 <https://www.luke.fi/sompa/2018/07/04/suometsien-ilmastoviisas-metsanhoito-tietokortti-saatavilla/>

Rödlistade arter i Finland 2019
https://www.ymparisto.fi/sv-FI/Natur/Arter/Hotade_arter/Rodlistan_over_finska_arter_2019

Biodiversiteten sinar – rekommendationer för att trygga Finlands biologiska mångfald
https://www.jyu.fi/en/research/wisdom/letters/jyu_wisdom_letter_1_2019.pdf

IPCC: Markanvändningen spelar en stor roll i klimatförändringen – hållbart jord- och skogsbruk är en viktig del i bekämpningen av klimatförändringen <https://www.luke.fi/sv/nyheter/ipcc-markanvandningen-spelar-en-stor-roll-i-klimatforandringen-hallbart-jord-och-skogsbruk-ar-en-viktig-del-i-bekampningen-av-klimatforandringen/>

Vädjan för fåglarnas häckningsfrid 2019, Finlands naturskyddsförbund
<https://xn--pesrauhaa-x2a.fi/>

Livsmiljöprogrammet Helmi förstärker naturens biologiska mångfald. Miljöministeriet.
https://www.ym.fi/sv-FI/Natur/Naturens_mangfald/Naturskyddsprogram/Livsmiljoprogrammet_Helmi